

Jubilanti roku 2016 a časopis Klinická biochemie a metabolismus

Vávrová J.

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

je mi ctí na tomto místě, byť jen letmo, připomenout významné osobnosti České společnosti klinické biochemie, dlouhodobé spolupracovníky redakce tohoto časopisu, kteří v roce 2016 oslavili svá životní jubilea. Je těžké nalézt klíč k pořadí, jak letošní oslavence uvést: Podle věku, zásluh pro odbornou společnost nebo podle spolupráce s redakcí časopisu *Klinická biochemie a metabolismus*? Žádné kritérium není dostatečné. Všichni jsou významnými členy České společnosti klinické biochemie, tři z nich jsou držiteli Hořejšího medaile udělované za celoživotní přínos k rozvoji české klinické biochemie a laboratorní medicíny; většinu z nich známe z jejich přednášek, publikací, či setkání odborných i přátelských. V redakci jsme zvyklí oslovovat je s žádostí o recenzní posouzení prací nabízených k publikování v tomto časopise a spolupráce s nimi je vždy příkladná; řada z nich také aktivně do tohoto časopisu autorsky přispívá.

Nemohu na tomto místě začít jinak než připomenutím jubilea dlouholetého kolegy a přítele dr. Bedřicha Friedeckého, který ačkoli po deseti letech působení opustil pozici šéfredaktora, zůstává pro časopis a nás všechny významným zdrojem informací a nových pohledů na problematiku nejen laboratorní medicíny. Vážím si také mnohaleté spolupráce s prof. Vladimírem Paličkou. Jeho obsáhlé curriculum vitae a pracovní nasazení je obdivuhodné; pro mne byl téměř třicet let přednostou s dlouhodobou vizí zaměření oboru klinické biochemie, ale i nadřazeným s maximálním lidským pochopením pro spolupracovníky. Třetím z mých blízkých královéhradeckých spolupracovníků dlouhá léta byl prof. Miloš Tichý, laskavý, vlídný, usměvavý, neúnavný propagátor významu laboratorní diagnostiky monoklonálních gamapatií, vždy ochotný spolupracovníkům a studentům předávat své zkušenosti. V souvislosti se vzděláváním nebylo řadu let možné v oboru klinické biochemie minout doc. Petra Šterna, na první pohled přísně vyhlížejícího, po bližším seznámení přívětivého kolegu se zářícíma očima, vždy precizně připraveného přednášet a neúnavně bojovat za prosazení publikací v zájmu dobré věci.

„Můžeme říci, že roky končící číslicí 1 nebo 6 jsou roky příznivými pro náš obor, neboť v takto končících letopočtech se narodili významní představitelé našeho oboru ...“. Tato slova jsem si vypůjčila z tohoto časopisu, jehož třetí číslo v roce 2006 uvedl svým editorialem prof. Tomáš Zima, letošní „benjamínek“ mezi oslavenci. Jeho slova platí skutečně doslova a do písmene. Za období 57 let existence České společnosti klinické biochemie byly 43 let na pozici předsedy společnosti osobnosti mající v letopočtu svého narození 6 nebo 1. Stoleté výročí narození si připomeňme u nepřehlédnutelné osobnosti, která po řadu let formovala a reprezentovala československou klinickou biochemii doma

i v zahraničí, profesora Jiřího Homolky. Ze současných jubilantů jsou to profesori Palička, Zima, Racek a prim. Kalla (zastávající také třináct let funkci vědeckého sekretáře).

Česká společnost klinické biochemie vždy měla ve svých řadách významné členy zabývající se oblastmi metrologie, standardizace a referenčních materiálů. Také jim můžeme být vděční za vysokou úroveň tuzemského systému externího hodnocení kvality. Z našich letošních oslavenců mezi takové patří dr. Josef Kratochvíla, neúnavný bojovník za dodržování přesné nomenklatury laboratorních měření, odborník uznávaný doma i v zahraničí, supervizor řady cyklů SEKK často společně s dr. Friedeckým. S vybudováním systému externí kontroly kvality v České republice je právem spojováno také jméno dalšího jubilanta roku 2016 - doc. Petra Schneiderky. V posledních letech si jeho působení spojujeme i s organizováním seminářů pro edukační divizi SEKK. Analytici dr. Zdeněk Kubíček a dr. Miloš Pollak mají společné nejen dlouholeté působení na severní Moravě, ale i systematický a pragmatický přístup k výpočtům, či statistice.

Redakci časopisu *Klinická biochemie a metabolismus* napomáhá s odborným posuzováním prací kromě redakční rady i tzv. redakční kruh odborníků, z jejichž řad je mezi letošními jubilanty třeba zmínit dr. Mirku Nekulovou, která zasvětila významnou část své profesní kariéry nádorovým markerům, či ing. Jana Špačka, respektovaného odborníka v oblasti přístrojové techniky.

Na závěr chci zmínit osobnost oboru klinické biochemie s obdivuhodným rokem narození 1931, MUDr. Václava Holečka, který se krom aktivní klinické praxe stále věnuje experimentálně i publikačně problematice volných radikálů.

Chci popřát všem jubilantům především pevné zdraví, pohodu, optimismus, lásku a radost ze všeho, co je těší.

Chci poděkovat všem jubilantům za dosavadní spolupráci s redakcí našeho časopisu, za jejich vstřícnost a ochotu minulou, přítomnou a doufám i budoucí.

Přeji vám všem především pevné zdraví a dobrou náladu.

Tento velmi stručný přehled si nekladl za cíl zpracovat životopisná data ani bezpočet odborných aktivit letošních oslavenců, v textu nejsou uváděny ani plné tituly, proto na závěr ještě krátký přehled:

RNDr. Bedřich Friedecký, Ph.D., MUDr. Václav Holeček, CSc., prof. MUDr. Jiří Homolka, DrSc., MUDr. Karel Kalla, RNDr. Zdeněk Kubíček, RNDr. Josef Kratochvíla, MUDr. Miroslava Nekulová, CSc., prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc., RNDr. Miloš Pollak, doc. MUDr. Petr Schneiderka, CSc., Ing. Jan Špaček, doc. RNDr. Petr Štern, CSc., prof. RNDr. Miloš Tichý, CSc., prof. MUDr. Jaroslav Racek, DrSc., prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc.